

Asianro IIS/391/11.01.00.01/2026

84 § Ilmoituspäätös eläinsuojalle, Montelo, Sonkajärvi

Ylä-Savon ympäristölautakunta 18.9.2026 § 84

Va. ympäristönsuojelupäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää Anni Heiskaselle ja Jarkko Hyttiselle ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituspäätöksen eläinsuojan toiminnan olennaiseen muuttamiseen Sonkajärven kunnan tilalla Montelo (762-421-4-45) liitteen 1 mukaisesti.

Päätöksen saajan on noudatettava toiminnassaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sitovasti esittämiään tietoja ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Tämä päätös kumoaa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän 30.11.2017 85 § myöntämän ympäristöluvan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

ympäristönsuojelutarkastaja Salla Huohvanainen, p. 040 723 5894

Tilalla on tällä hetkellä lypsykarjapihatto ja nuorkarjan kylmäpihatto. Toiminnalla on Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän 30.11.2017 myöntämä ympäristölupapäätös, jonka mukainen eläinmäärä on 68 lypsylehmää, 28 hiehoa, 18 6-12 kk ikäistä vasikkaa ja 19 alle 6 kk ikäistä vasikkaa.

Tilalla on tarkoitus parantaa eläinten olosuhteita ja hyvinvointia sekä tilakeskuksen toiminnallisuutta ja turvallisuutta rakentamalla uusi lypsylehmänavetta ja lypsylehmien jaloittelualue sekä muuttamalla nykyinen navetta nuorkarjasuojaksi. Samalla rakennetaan yhteensä 5000 m³ (2 x 2500 m³) uutta lietesäiliötilavuutta ja tarpeen mukaan uusia rehusiloja. Hanke toteutetaan vuoden 2028 aikana.

Hankkeen valmistuttua uudessa lypsykarjapihatossa on 175 lypsylehmäpaikkaa ja 16 yksilökarsinaa juottovasikoille. Nuorkarjan kylmäpihatossa on 28 hiehopaikkaa ja 18 paikkaa 6-12 kk ikäisille vasikoille. Nuorkarjasuojaksi muutettavassa vanhassa navetassa on 51 paikkaa hiehoille, 28 paikkaa 6-12 kk ikäisille vasikoille ja 50 paikkaa alle 6 kk ikäisille vasikoille. Kokonaisuuden yhteenlaskettu eläinyksikkömäärä on 2474,6 ey.

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Muutoksenhaku

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeudelle

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Anni Heiskanen ja Jarkko Hyttinen

Lupa- ja valvontavirasto

Itä-Suomen elinvoimakeskus

Pohjois-Savon pelastuslaitos

Sonkajärven kunnanhallitus

Sonkajärven rakennusvalvontaviranomainen

Ympäristöterveydensuojelun tehtäväalue/Iisalmen toimipiste

Ympäristönsuojelun tehtäväalue/Iisalmen toimipiste

Liitteet

Ilmoituspäätös

Oheisaineisto

Hakemusaineisto

MUUTOKSENHAKU

Lainvoimaisuus

Päätöksen antopäivä 28.9.2026

Kuulutuksen julkaisupäivä 28.9.2026

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 5.10.2026.

Valitusaika päättyy 4.11.2026

Päätös on lainvoimainen 5.11.2026 jos päätökseen ei haeta muutosta.

Pöytäkirja nähtävänä

Pöytäkirja on laitettu nähtäville 21.9.2026 Iisalmen kaupungin verkkosivuille <http://julkaisu.iisalmi.fi>

Tiedoksianto

Asianosaiset: Heiskanen Anni ja Hyttinen Jarkko

 Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 22.9.2026

Vastaanottajat: Hyttinen Jarkko, Lupa- ja valvontavirasto, Itä-Suomen elinvoimakeskus, Pohjois-Savon pelastuslaitos, Sonkajärven kunta/Kunnanhallitus, Sonkajärven kunta/Rakennusvalvonta, Iisalmen kaupunki/Terveysvalvontapalvelut, Iisalmen kaupunki/Ympäristönsuojelupalvelut

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivu 1 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Ilmoituspäätös eläinsuojalle, Anni Heiskanen ja Jarkko Hyttinen, Sonkajärvi

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Salla Huohvanainen, puh. 040 723 5894

1. ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisesta eläinsuojan toiminnasta.

Ilmoitus koskee eläinsuojan toimintaa Sonkajärven kunnan Vänninmäen kylässä, tilalla Montelo 762-421-4-45.

2. ILMOITTAJA

Anni Heiskanen ja Jarkko Hyttinen
Montelontie 365
74300 Sonkajärvi

Postiosoite:
Montelontie 275
74300 Sonkajärvi

Yhteyshenkilönä toimii Jarkko Hyttinen, puhelin 050 308 1334
Liike- ja yhteisötunnus: 3127857-4
Tilatunnus: 762096159

Eläinsuojan karttakoordinaatit I: 520865 P: 7060546 (ETRS-TM35FIN).

Tilan omistaa Anni Heiskanen ja Jarkko Hyttinen.

3. ILMOITUKSEN KÄSITTELEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla on tällä hetkellä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän 30.11.2017 myöntämä ympäristölupa.

Toiminnan laajentaminen edellyttää ilmoituksen käsittelyä.

Lain ympäristönsuojelulain muuttamisesta (1166/2018) liitteen 4 kohdan 5) mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle on ilmoitusvelvollinen.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 2474,6 ja lietalantaloiden katteena toimii kuorettuma, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 400 metriä. Eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja ympärivuotisesti ulkona kasvatettavien eläinten säänsuoja on sijoitettava vähintään 50 metrin etäisyydelle vesistöstä.

Ympäristönsuojelulain (527/2014, muutos 1166/2018) 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivu 2 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Sonkajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta.

4. ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 23.6.2026 ja sitä on täydennetty 7.7.2026.

5. ALUEEN KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Alueella on voimassa vuonna 2002 hyväksytty taajaman ympäristön osayleiskaava. Suunnitellut tuotantorakennukset sijaitsevat yleiskaavassa maatalousalueeksi merkityllä alueella.

Tilakeskus sijoittuu maatalousvaltaiselle haja-asutusalueelle noin 5 kilometriä Sonkajärven keskustasta. Eläinsuoja ja pellot eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tilan alueella ei ole arvokkaita luonto- tai maisemakohteita.

Uusi ja olemassa olevat eläinsuojat lantavarastoineen sijaitsevat Iisalmen reitin Sonkajärven valuma-alueen Matkusjoen alaosan alueella (04.582), jonka ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi (Ympäristöhallinnon Karpalo -karttapalvelu aineisto, ekologisen tilan luokittelu vuodelta 2022).

Lähin vesialue on Muhkasenlampi, joka sijaitsee noin 700 metrin päässä tilakeskuksen itäpuolella.

Lähin vakituisesti asuttu kiinteistö sijaitsee noin 700 m lounaaseen uudesta eläinsuojasta. Lähimmät vapaa-ajanasunnot sijaitsevat noin 510 metriä länteen uudesta lietesäiliöstä ja noin 490 m kakkoon uudesta jaloittelutarhasta.

Lähellä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura-kohteita.

6. TOIMINNAN KUVAUS

Tilalla on tällä hetkellä lypsykarjapihatto ja nuorkarjan kylmäpihatto. Toiminnalla on Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän 30.11.2017 myöntämä ympäristölupapäätös, jonka mukainen eläinmäärä on 68 lypsylehmää, 28 hiehoa, 18 6–12 kk ikäistä vasikkaa ja 19 alle 6 kk ikäistä vasikkaa.

Tilalla on tarkoitus parantaa eläinten olosuhteita ja hyvinvointia sekä tilakeskuksen toiminnallisuutta ja turvallisuutta rakentamalla uusi lypsylehmänavetta ja lypsylehmien jaloittelualue sekä muuttamalla nykyinen navetta nuorkarjasuojaksi. Samalla rakennetaan yhteensä 5000 m³ (2 x 2500 m³) uutta lietesäiliötilavuutta ja tarpeen mukaan uusia rehusiiloja. Toiminnan muutos ei vaadi uuden pellon raivaamista tai metsän kaatamista uuden eläinsuojan tai muiden rakenteiden rakennuspaikoilta, joten hanke ei aiheuta metsäkatoa. Hanke toteutetaan vuoden 2028 aikana.

Hankkeen valmistuttua uudessa lypsykarjapihatossa on 175 lypsylehmäpaikkaa ja 16 yksilökarsinaa juottovasikoille. Nuorkarjan kylmäpihatossa on 28 hiehopaikkaa ja 18 paikkaa 6–12 kk ikäisille vasikoille. Nuorkarjasuojaksi muutettavassa vanhassa navetassa on 51 paikkaa hiehoille, 28 paikkaa 6–12 kk ikäisille vasikoille ja 50 paikkaa alle 6 kk ikäisille vasikoille. Kokonaisuuden yhteenlaskettu eläinyksikkömäärä on 2474,6 ey.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivun 3 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Lietelanta varastoidaan tilakeskuksen olemassa olevissa lietesäiliöissä (1200 m³, 750 m³ ja 422 m³) sekä kahdessa uudessa lietesäiliössä (2 x 2500 m³). Yhteensä lietelannan varastotilavuutta on käytössä 7372 m³. Kaikki lietesäiliöt ovat betonirakenteisia avosäiliöitä.

Uuden navetan vasikoiden yksilökarsinoiden, nuorkarjasuojan vasikoiden ryhmäkarsinan ja nuorkarjan kylmäpihaton lanta käsitellään kuivikelantana. Kuivikelantaa syntyy yhteensä noin 764 m³ vuodessa. Kuivalanta ja tarvittaessa myös eläinsuojien poikima- ja sairaskarsinoiden makuualueilta poistettu kuivikepohja sekä rehujätteet varastoidaan tilan olemassa olevassa kuivalantalassa, jonka tilavuus on 1020 m³. Betonirakenteinen lantala on katettu ja siinä on tiivis luiska, joka estää nesteiden valumisen lantalasta ympäristöön.

Uuden navetan kestokuivikepohjan tilavuus on rakennuspiirustusten mukaan noin 56 m³ ja se tyhjennetään 4 kertaa vuodessa. Kestokuivikepohjan varastotilavuus huomioiden kuivalantalaan varastoidaan enimmillään 9 kuukauden aikana syntyvä kuivikelanta. Nuorkarjan kylmäpihatossa olevan vinokuivikepohjan varastotilavuudeksi on arvioitu 50 m³. Nuorkarjasuojaksi muutettavan vanhan navetan vasikoiden ryhmäkarsinan kestokuivikepohjan varastotilavuudeksi on arvioitu 12 m³.

Tilan eläimistä lietelannalla on 175 lypsylehmää, 51 hiehoa, 28 lehmävasikkaa 6–12 kk ja 30 lehmävasikkaa alle 6 kk. Lietelantaa syntyy laskennallisesti vuodessa noin 5206 m³. Kuivikelantamenetelmällä on 28 hiehoa, 18 lehmävasikkaa 6–12 kk ja 36 lehmävasikkaa alle 6 kk. Kuivikelantaa syntyy vuodessa noin 769 m³.

Sadevesiä kertyy lietesäiliöihin laskennallisesti noin 640 m³ vuodessa. Muita jätevesiä syntyy toiminnassa noin 400 m³ vuodessa. Jätevedet johdetaan lietesäiliöön. Uuden lypsykarjanavetan yhteydessä olevan jaloittelualan pinnoitetulle alueelle sadevesiä kertyy noin 90 m³ vuodessa. Sadevedet johdetaan kokoojakaivon kautta lietesäiliöihin.

Lietesäiliöiden ja kuivalantalan tilavuus on tilalla laskennallisesti riittävä 12 kk:n varastointiin.

Karjanlanta käytetään lannoitteena tilan pelloilla nitraattiasetuksen, tukiehtojen ja viljelysuunnitelman mukaisesti. Tilalla on tällä hetkellä omaa peltoa noin 128 ha ja vuokrapeltoa noin 106 ha. Eläinsuojan maksimieläinmäärän suhteen laskettuna lannan levitystä varten tarvitaan 173,4 ha peltoa. Laskenta perustuu lannan ravinnepitoisuuksiin ja se on esitetty valtioneuvoston asetuksessa 138/2019. Hakijalla on käytössään riittävästi peltopinta-alaa lannan levitykseen. Lietelanta levitetään vetoletkulevityksenä sijoittavalla laitteistolla. Kuivikelanta hyödynnetään lannoitteena kasvustoja uudistettaessa ja mullataan heti levityksen jälkeen. Lannanlevityspellot eivät sijaitse pohjavesialueella. Vesistöihin rajoittuvilla pelto-lohkoilla on tukiehtojen mukaiset suojakaistat.

Tilalla tuotetaan esikuivattua säilörehua noin 3200 tonnia vuodessa. Rehu varastoidaan tilakeskuksessa tiiviissä laakasiiloissa sekä pieni määrä pyöröpaaleissa. Siilojen puristeneste johdetaan umpikaivoon, josta se pumpataan edelleen lietesäiliöön ja levitetään lieteen mukana lannoitteeksi pelloille. Pyöröpaalit avataan rehusiilojen edessä tiiviillä laadalla, josta mahdollinen puristeneste voidaan johtaa siilojen pumppukaivoon ja edelleen lietesäiliöön.

Lypsylehmät, tiineet hiehot ja umpilehmät (noin 190 eläintä) laiduntavat kokoaikaisesti tilakeskuksen ympärillä olevilla peltolaitumilla. Laidunala on käytössä noin 20 ha.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivun 4 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Laidunkausi kestää vähintään 3 kuukautta vuodessa. Laitumilla ei ole pysyviä juotto- tai ruokintapaikkoja. Juotto hoidetaan siirrettävillä juoma-altailla, jotka täytetään verkostovetä. Kauimmaisat laidunlohkot rajoittuvat Matkusjokeen, mutta eläimillä ei ole laitumista pääsyä vesistöön tai valtaojiin.

Uuden lypsykarjanavetan yhteydessä on yhteensä 1200 m² jaloittelualue, jota käytetään lypsylehmien jaloitteluun ympäri vuoden. Tarhasta 300 m³ on pinnoitettu asfalttikonkilla ja 900 m² alueella on vaihdettava pintakerros. Tiivispintaisen alueen nesteet johdetaan kokoojakaivoon, josta ne johdetaan navetan päätykuilun kautta lietesäiliöihin. Vaihtopohjaisen alueen pintamateriaali vaihdetaan vähintään kerran vuodessa ja levitetään pelloille. Nesteet valutetaan kallistettua pohjaa pitkin kokoojakaivoon, josta ne johdetaan lietesäiliöön. Tarha-alue sijoittuu lypsykarjanavetan pätyyn, joten katolta tulevat sadevedet ohjautuvat pois päin tarhasta. Tarhassa ei ole ruokinta- tai juottopaikkoja.

Toiminnassa syntyvä sekajäte toimitetaan kunnalliseen jätehuoltoon, hyödynnettävät jätteet kierrätettäviksi ja öljyt, akut ja muut vaaralliset jätteet vaarallisen jätteen keräykseen. Kuolleet eläimet toimitetaan Honkajoki Oy:lle. Eloperäinen jäte, esimerkiksi pilaantuneet rehut, varastoidaan kuivalantalaan ja hyödynnetään kuivikelannan mukana lannoitteena tilan pelloilla.

Eläinsuojien pesuvedet ja maitohuoneen jätevedet (yht. noin 400 m³) johdetaan lietesäiliöihin. Lypsykarjanavetan sosiaalitilojen wc-vedet johdetaan 10 m³ umpisäiliöön, joka tyhjenetään tarvittaessa ja jätevedet toimitetaan käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolle.

Tilalla on kaksi polttoainesäiliötä, joiden tilavuudet ovat 3000 litraa ja 1300 litraa. Säiliöt on sijoitettu konehallin lisäsiipeen, jossa on betonipohja. Säiliöissä on laponestolaite, lukitus ja tyyppikilvet. Säiliöiden lähellä on imeytysmateriaalia mahdollisten vuotojen varalta. Muut öljytuotteet varastoidaan kanistereissa ja öljytynnyreissä säiliöiden katoksessa tai lämpimässä korjaamohallissa. Tilalla käytettävät kemikaalit, kuten eläinsuojissa tarvittavat pesuaineet ja eläinlääkkeet säilytetään niille varatuissa, lukittavissa tiloissa.

Toiminnasta aiheutuu tavanomainen määrä traktori- ja työkoneliikennettä. Työkoneliikennettä on erityisesti sesonkiaikoina kuten kevättöiden, lannan levityksen ja säilörehun korjuun yhteydessä. Maidonkeräily tapahtuu joka toinen päivä. Eläinkuljetuksia ja erilaisia tavaramoimaituksia on noin 4–8 kertaa kuukaudessa.

Suurimmat eläinsuojien toimintaan liittyvät riskit ovat tulipalo, pitkä sähkö- tai vesikatko, liete- tai polttoainesäiliövuoto ja mahdollinen eläintautiepidemia. Häiriötilanteiden varalle on laadittu pelastus- ja varautumissuunnitelma. Tuotantorakennuksiin on sijoitettu palovaraittimia ja alkusammutuskalustoa suositusten mukaisesti. Tilalla on automaattinen aggregaatti sähkökatkojen varalle. Eläinsuojissa ja piha-alueella on tallentava kameravalvonta. Eläinsuojien, lantavarastojen ja muiden tuotantorakennusten ja –rakenteiden kuntoa tarkkaillaan päivittäisten töiden yhteydessä ja rikkoutumiset korjataan heti kuin mahdollista. Tarttuvia eläintauteja ehkäistään haittaeläimiä torjumalla, tautisululla ja tarjoamalla eläinsuojissa vieraileville henkilöille suojavarusteet. Häiriötilanteissa ollaan yhteydessä eläinlääkäriin, ympäristöviranomaisiin ja pelastusviranomaisiin.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivu 5 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

7. ILMOITUKSEN KÄSITTELY

7.1 Kuulutus

Ilmoitus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Iisalmen kaupungin ja Sonkajärven kunnan ilmoitustaululla 13.7.2026 – 19.8.2026. Kuulutuksesta on lisäksi annettu tieto erikseen niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee (eläinsuojan vaikutusalue 600 m).

7.2 Lausunnot

Ilmoituksesta pyydettiin lausunto ympäristönsuojelulain 42 § kohdan 2) mukaisesti sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta sekä Sonkajärven kunnan kaavoitukselta.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen ei antanut asiasta lausuntoa.

Sonkajärven kunta antoi kaavoituksen näkökulmasta seuraavan sisältöisen viranhaltijalausunnon:

"Alueella on voimassa vuonna 2002 hyväksytty taajaman ympäristön osayleiskaava. Suunnitellut tuotantorakennukset sijaitsevat yleiskaavassa maatalousalueeksi merkityllä alueella. Kaavamääräysten mukaan alue on tarkoitettu maatalouden harjoittamiseen."

Itä-Suomen elinvoimakeskus on antanut 31.7.2026 naapurina ilmoitushakemuksesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Anni Heiskanen ja Jarkko Hyttinen hakevat olemassa olevan eläinsuojan ympäristöluvan toiminnan olennaista muuttamista Sonkajärven kiinteistöllä (Montelo) 762-421-4-45. Montelon tila on maidontuotantotila, jossa on lypsykarjapihatto ja nuorkarjan kylmäpihatto. Tilalla on tarkoitus rakentaa uusi lypsylehmänavetta ja lypsylehmien jaloittelualue sekä muuttaa nykyinen navetta nuorkarjasuojaksi. Samalla on tarkoitus rakentaa yhteensä kaksi 2500 m³ kokoista lietesäiliötä ja tarpeen mukaan uusia rehusiiloja. Itä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto lausuu asiaan naapurina (maantiekiinteistö 762-895-1-6239).

Maantien 16239 (Montelontie) suoja-alueen leveys on 20 metriä tien keskilinjasta mitattuna. Maantien suoja-alueelle rakentaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Asemapiirroksen mukaan uusi lypsykarjapihatto sijoittuu yt-tilojen osalta maantien suoja-alueen sisäpuolelle (n. 18 m tien keskilinjasta mitattuna). Montelontien eteläpuolelle osoitettu laakasiilovaraus sijoittuu noin 13 metrin päähän tien keskilinjasta. Liikenneosaston näkemyksen mukaan pihaton ja laakasiilon rakentaminen osin maantien suoja-alueelle ei aiheuta haittaa tienpidolle eikä vaaranna liikenneturvallisuutta. Mikäli mainitut rakennukset/rakennelmat sijoittuvat maantien suoja-alueelle, tulee niille hakea poikkeamislupaa Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta:

<https://elinvoimakeskus.fi/maantien-suoja-alueelle-rakentamisen-poikkeuslupa>

Lupapäätös on maksullinen. Tämä lausunto tulee olla lupahakemuksen liitteenä."

7.3 Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivu 6 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

7.4 Vastine

Ilmoittajalle annettiin mahdollisuus jättää vastine annettuihin lausuntoihin.

Ilmoittaja ei antanut vastinetta.

7.5 Tarkastus

Tilalle on tehty tarkastus 22.7.2026 ilmoitushakemuksessa olevien tietojen tarkistamiseksi ja nykytilan toteamiseksi. Tarkastuksesta on laadittu tarkastusmuistio.

8 YLÄ-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ylä-Savon ympäristölautakunta myöntää Anni Heiskaselle ja Jarkko Hyttiselle ympäristön-suojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituspäätöksen eläinsuojan toiminnan olennaiseen muuttamiseen Sonkajärven kunnan tilalla Montelo (762-421-4-45).

Päätöksen saajan on noudatettava toiminnassaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sitovasti esittämiään tietoja ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä.

Tämä päätös kumoaa Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän 30.11.2017 85 § myöntämän ympäris-töluvan.

9. MÄÄRÄYKSET

9.1. Eläinsuojaan saa yhteensä sijoittaa kerrallaan enintään 2474,6 eläinyksikköä vastaavan eläinmäärän. Eläinpaikkojen ikäjakaumaa voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuo-tanto tai muut ympäristövaikutukset eivät keskimäärin ylitä edellä mainitun eläinyksik-kömäärän lannantuo-tantoa ja ympäristövaikutuksia.

Perustelut: Ilmoitus on hyväksytty eläinsuojan enimmäispaikkaluvun mukaisesti (175 lypsy-lehmää, 79 hiehoa, 46 lehmävasikkaa 6–12 kk ja 66 lehmävasikkaa alle 6 kk). Eläinten ikäja-kaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa päätöksen perus-teena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että tuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä yllä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuo-tantoa tai muita ympäristövaikutuksia. (YSL 52 §)

9.2. Lantavarastojen tulee riittää 12 kuukauden lantamäärän varastointiin. Uusien raken-nettavien lietelantaloiden tulee olla käyttövalmiita ennen eläinmäärän lisäämistä, jotta lan-tavarastot ovat koko ajan riittävät.

Käymälöiden jätevesiä ei saa johtaa lietesäiliöön.

Perustelut: Lannan varastointitilavuuksien tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varas-tointitilavuutta. Varastotilavuudessa on otettava huomioon eläinsuojan pesuvedet ja avoi-miin säiliöihin kertyvät sadevedet. Tilavuusvaatimuksissa on huomioitu muodostuvan lan-nan lisäksi kelluvilla katteilla varustettuihin lantavarastoihin kertyvät sade- ja sulamisvedet 500 mm/m², kelluva kate 100 mm/m². Hakijan käytössä on laskennallisesti riittävästi varas-tointitilavuutta 12 kk:n ajaksi. Käymäläjätevedet tulee johtaa erilliseen umpisäiliöön ja

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivun 7 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

toimittaa jätevedenpuhdistamolle tai jätevedet on käsiteltävä valtioneuvoston asetuksen talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) mukaisesti. (YSL 7-8, 16–17, 52 §, VNA 1250/2014 5-6 §)

9.3. Eläinsuojien rakenteet sekä lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä siten, etteivät lanta ja muut siellä muodostuvat nesteet pääse valumaan pohjaveteen ja muualle ympäristöön. Rakenteet on pidettävä kunnossa ja tarkastettava vuosittain. Lantalat on tyhjennettävä ja niiden kunto on tarkastettava vuosittain. Rakenteiden ja laitteiden on oltava sellaisia, ettei lantalan tyhjennyksen ja lannan siirtojen ja kuljetuksen aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Mahdolliset vuodot on siistittävä.

Tilan liete- ja kuivalantavarastojen edustoilla on oltava kovapohjaiset kuormausalustat.

Olemassa olevat ja/tai uudet lietesäiliöt tulee kattaa vähintään kelluvalla katteella ja pitää katettuina työtekniisten syiden edellyttämiä ajankohtia lukuun ottamatta.

Perustelut: Tiiviit rakenteet, lantavarastojen tyhjennys ja lannan kuljetus asiamukaisin laittein sekä määräys lietelantalan rakenteista estävät lannan ja muiden jätevesien pääsyn maaperään ja pohjaveteen sekä ympäristön likaantumisen. Vuosittaisilla tarkastuksilla varmistetaan rakenteiden kunto ja mahdolliset vauriot havaitaan ja korjataan mahdollisimman nopeasti. Asetuksen 7 §:n 5 momentin mukaan lannan kuormausalustan tulee olla kova-pohjainen. Hajuhaittojen vähentämiseksi lietesäiliöiden kate tulee pitää ehjänä välttämättä tarpeetonta sekoittamista. (YSL 7-8, 16–17, 52 §, NaapL 17–18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 5, 7 §)

9.4. Lanta on hyödynnettävä suunnitelmallisesti. Lannan levitykseen tulee olla riittävästi peltopinta-alaa, joka lasketaan eläinsuojan todellisen eläinmäärän perusteella. Ilmoituksen mukaisella maksimieläinmäärällä 2474,6 ey peltoa tulee olla 173,4 ha. Tai lannan hyödyntämiseen muulla tavoin on oltava asianmukaiset kirjalliset sopimukset.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30–100 m levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla.

Perustelut: Lannan levitykseen soveltuva peltopinta-ala lasketaan Valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteen 2 mukaisesti. Hakijalla on käytettävissä riittävästi peltohehtaareja lannan levitykseen.

Valtioneuvoston antaman asetuksen eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) mukaan talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille jätetään maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30–100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla. (YSL 6-8, 14–17, 52, 58 §, NaapL 17–18 §, JäteL 13 §, VNA 1250/2014 10 §)

9.5. Kemikaalien, rehujen ja jätteiden (lanta ja pilaantunut rehu mukaan lukien) varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on varastoitava tiivispohjaisessa varastossa, josta mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivu 8 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla siten, että varastoinnista ei aiheudu valumia ympäristöön eikä karpäs- tai hajuhaittaa. Jos kuolleita eläimiä varastoidaan vähintään kolme vuorokautta, tulee varastointiin käytetyn tilan olla jäähdytetty tai sen lämpötilan on muutoin oltava riittävän matala, jotta raadot säilyvät pilaantumattomina.

Perustelut: Määräyksellä estetään maaperän ja pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Kemi-kaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee ottaa huomioon kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjeissa annetut määräykset.

Eläinjätteiden varastoinnista ei saa aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä terveyshaittaa. (YSL 16–17, 52 §, JäteL 12-13, 72 §, NaapL 17 §, VNA 1250/2014 7 §, VNA 138/2019 7 - 8 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.6. Polttonestesäiliöt tulee olla sijoitettuna tiivispohjaiselle alustalle sekä koneiden tankkauspaikka tulee olla tiivis, siten että mahdolliset säiliön vuodot ja tankkauksen yhteydessä syntyvät roiskeet on mahdollista kerätä talteen. Jotta mahdolliset säiliön vuodot voidaan kerätä talteen, tulee säiliöiden olla esimerkiksi valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Suoja-altaaseen tulee mahtua 110 % suurimman säiliön tilavuudesta. Alle 5 m³ kaksivaippasäiliöllä voidaan erillinen suoja-allas korvata sijoittamalla säiliö neste-tiiviiksi rakennetulle riittävän suurelle tasaiselle alustalle. Kaksivaippasäiliössä, jonka rakenne on sellainen, että mahdollinen ylitäyttö ohjautuu uloimman vaipan sisälle, voidaan tiivis alusta korvata kovapohjaisella alustalla, mutta tankkauspaikan tulee olla tiivis.

Polttonestesäiliöt tulee olla varustettuna laponestolla, tyypikilvellä, lukituksella sekä ylitäytönestolla. Polttonestesäiliöiden kunto on tarkastettava riittävän usein ja tarvittaessa huollettava. Säiliöiden läheisyydessä tulee olla riittävästi imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Mahdollisessa vahinkotilanteessa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen. Säiliöön törmääminen on estettävä suojauksin.

Polttoaineen varastointi tulee saattaa tämän määräyksen mukaiseksi 30.9.2028 mennessä.

Perustelut: Polttonestesäiliöiden ja -varastojen tulee soveltua käyttötarkoitukseensa. Säiliöiden tulee olla 2-vaippasäiliöitä, valuma-altaallisia säiliöitä tai valuma-altaassa katoksessa. Tiivispohjainen alusta mahdollistaa vuotojen nopean havaitsemisen ja vuotojen poistamisen riittävän ajoissa ennen kuin polttoaine pääsee maaperään. Vaadittava tiivis, polttoaineiden liuottavat vaikutukset kestävä alusta ja tankkausalusta voi olla muun muassa teräsbetonia, asfalttia tai muovikalvoa. Muovikalvon täytyy olla 1.0 mm paksuista HDPE-kalvoa tai ominaisuuksiltaan vastaavanlaista tiivistyskalvoa, kuten esimerkiksi joustavampaa LLDPE-kalvoa, monikerroskalvoa tai ns. EIA-kalvoa. Polttonestesäiliöiden varustus pienentää säiliön täyttämisen tai tankkaamisen yhteydessä syntyvää öljyvuotoriskiä. (YSL 15–17, 52 §) 9.7.

9.7. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on lajiteltava ja toimitettava niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Hyötykäyttöön kelpaamaton jäte on toimitettava jätekeskukselle, jolla on ympäristölupa jätteen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa keskenään tai niihin ei saa sekoittaa muuta jätettä tai ainetta siten, että siitä voi aiheutua haittaa terveydelle, ympäristölle tai öljyjätehuollon järjestämiselle. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran

Ylä-Savon ympäristölautakunta
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivu 9 / 13
ILMOITUSPÄÄTÖS

vuodessa vaarallisen jätteen käsittelyyn. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava voimassa olevia Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä.

Perustelut: Jätteen synnyn ehkäiseminen on jätelain keskeinen tavoite, minkä takia jätteet on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Jätteen haltijaa koskevat jätelain 8 §:n mukaiset yleiset velvollisuudet noudattaa lain etusijajärjestystä, jätelain 12 §:n mukaiset selvitysovelvollisuudet sekä jätelain 13 §:n mukaiset jätehuollon huolehtimisvelvollisuudet. Valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen mukaan jätteet on koottava, pakattava ja merkittävä siten, että niille voidaan järjestää asianmukainen jätehuolto. Lämmityskattilassa poltettavaksi soveltuvat jätteet (käsittelemätön ja puhdas puujäte sekä sytykkeenä pieninä määrinä esim. paperi ja pahvi) voidaan polttaa. Muiden jätteiden polttaminen on kielletty. Poltettava puu ei saa sisältää halogenoituja orgaanisia yhdisteitä tai raskasmetalleja. Näitä yhdisteitä saattaa olla puunsuoja- tai pintakäsittelyssä puussa. (YSL 52, 58 §, JäteL 6, 8, 12-13, 15-17, 72 §, Ylä-Savon jätehuoltomääräykset)

9.8. Ilmoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varauduttava tilan oloihin soveltuvan tällaisen tekniikan käyttöönottoon.

Perustelut: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen takia seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. (YSL 6-8, 52 §, YSA 15 §)

9.9. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava eläinsuojan ja lantavarastojen rakenteiden säännöllisestä tarkkailusta sekä viivytystä tarvittavista huolto- ja korjaustoimenpiteistä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta:

- 1) eläinten määrä;
- 2) toiminnassa vuosittain muodostuva lannan kuutiometrimäärä eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 3) lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen ajankohdat eläinlajeittain ja lantatyypeittäin;
- 4) uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset; sekä
- 5) ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettavien ja haudattujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat.
- 6) Toiminnassa vuosittain syntyvät jätteet: jätelaji, jätteiden määrä ja toimituspaikat sekä käsittelymenetelmän kuvaus.

Seurantatiedot on säilytettävä kuuden vuoden ajan ja pyydettyessä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Häiriötilanteista, jotka saattavat aiheuttaa merkittävää ympäristöhaittaa, on ilmoitettava välittömästi ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoitus tulee tehdä esimerkiksi lietesäiliön rikkoutuessa.

Perustelut: Määräykset tuotantoon liittyvien rakennusten ja rakenteiden tarkkailusta annetaan ympäristön pilaantumisen estämiseksi. Määräykset toiminnan seurannasta ja muutosten ilmoittamisesta ovat tarpeen toiminnan valvomiseksi. Raportointi tulee tehdä

Ylä-Savon ympäristölautakunta
13
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivun 10 /

ILMOITUSPÄÄTÖS

ensisijaisesti sähköisen järjestelmän kautta. Jätekirjanpidosta tulee löytyä jätelajikkeen nimi ja jättekoodi, jätteiden määrä (tonneina tai kiloina), jätteen vastaanottajan nimi, y-tunnus ja osoite ja käsittelymenetelmän R/D-koodi ja kuvaus kuten jätteen toimitus jäteasemalle. (YSL 8, 62, 94, 170 §, Jätel 12, 118–122 §, VNA 138/2019 9 §)

9.10. Toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tilaalla tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava suunnitelmiseen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle etukäteen kirjallisesti. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi eläinmäärän muutokset, jaloittelun alueen perustaminen tai lannan käsittelyn muutokset kuten lannan toimittaminen biokaasulaitokseen tai separoinnin aloittaminen.

Perustelut: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Valtioneuvoston asetuksessa on määrätty jaloittelun alueiden perustamisesta. Suunnitelmien toimittamisella etukäteen voidaan varmistaa, että asetuksen vaatimukset täyttyvät. Muutokset lannankäsittelyssä voivat vaikuttaa lannan varastointilavuuksien tarpeeseen tai tarvittavaan lannanlevitysalueseen. Eläinmäärän muutos voi laukaista ilmoitusmenettelyn muutoksen tarpeen. (VNA 138/2019 9 §)

10. RATKAISUN PERUSTELUT

Kun toimintaa harjoitetaan ilmoituksessa ja sen liitteissä sekä tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan päätöksen määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnasta ei aiheudu toiminnan laatu, lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annettua laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain vaatimukset.

Määräyksiä annettaessa on ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti otettu huomioon toiminnan luonne, toiminnan vaikutusalueen ominaisuudet, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimenpiteet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevat määräykset perustuvat parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Toiminta sijoittuu maatalousvaltaiselle haja-asutusalueelle.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) mukaan eläinsuoja, jonka eläinyksikkömäärä on 2474,6 ja eläinsuojan yhteyteen rakennetaan samalla lantala, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on 400 metriä. Uudesta lietesäiliöstä mitattuna lähin häiriintyvä kohde on noin 510 metrin etäisyydellä ja uudesta eläinsuojasta mitattuna noin 700 metrin etäisyydellä. Näin ollen etäisyysvaatimus täyttyy.

Toiminnan sijoittamiselle suunnitellulle kiinteistölle ei ole kaavallisia esteitä. Alueella on voimassa vuonna 2002 hyväksytty taajaman ympäristön osayleiskaava. Suunnitellut

Ylä-Savon ympäristölautakunta
13
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivu 11 /
ILMOITUSPÄÄTÖS

tuotantorakennukset sijaitsevat yleiskaavassa maatalousalueeksi merkityllä alueella. Kaavamääräysten mukaan alue on tarkoitettu maatalouden harjoittamiseen.

Eläinsuoja sijaitsee Muhkasenlammesta noin 700 metrin päässä. Huolehtimalla lannan huolellisesta käsittelystä, rakenteiden vesitiiviydestä ja asianmukaisesta kunnosta voidaan estää haitallisten huuhtoutumien pääsy ympäristöön ja ojien kautta vesistöihin. Noudattamalla ns. eläinsuoja-asetusta (138/2019) ja nitraattiasetusta (1250/2014) sekä tässä päätöksessä annettuja lannanlevitykseen liittyviä määräyksiä, voidaan välttää merkittävät haitat vesistöille ja muulle ympäristölle.

Edellytykset ilmoituksen hyväksymiselle ovat olemassa.

11. VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Sonkajärven kunnan kaavoituksella ei ollut huomautettavaa ilmoitushakemuksesta. Kunnan terveydensuojeluviranomainen ei antanut asiasta lausuntoa.

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen lausunto naapurina

Ilmoitusmenettelyssä arvioidaan toiminnan sijoittumista siltä osin kuin sillä on merkitystä ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja toiminnasta aiheutuvien ympäristövaikutusten kannalta. Rakennusten sijoittamista ja liikennejärjestelyjä koskevat rakentamislainsäädännön nojalla ratkaistavat seikat kuuluvat rakentamis- ja tarvittaessa poikkeamislupamenettelyssä ratkaistaviksi, eikä niistä anneta erillisiä määräyksiä ilmoituspäätöksessä.

12. ILMOITUSPÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa tai tehtävä ympäristönsuojelulain mukainen ilmoitus. (YSL 29, 87, 115 a §)

13. ASETUSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä ilmoituspäätöstä ankarampia säännöksiä tai ilmoituspäätöksestä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

14. PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen 28.9.2026.

Tämä päätös on lainvoimainen 5.11.2026, jos päätökseen ei haeta muutosta. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 d §).

Ylä-Savon ympäristölautakunta
13
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivu 12 /
ILMOITUSPÄÄTÖS

15. SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014, muutos 1166/2018)
Ympäristönsuojeluasetus (YSA 713/2014, muutos 50/2019)
Jätelaki (JäteL 646/2011, muutos 714/2021)
Laki eräistä naapuruussuhteista (NaapL 26/1920)
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)
Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (VNa 1250/2014)

Lisäksi on otettu huomioon:

Sonkajärven kunnan ympäristönsuojelumääräykset (1.4.2012),
Ylä-Savon jätehuoltomääräykset (voimaantulo 1.4.2025),
Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja -ohjeet:
MMM asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (606/2023), jota täydentää ohjeistus Kotieläinrakennusten ympäristönhuolto (MMM-RMO C4, 7.1.2001)

Ratkaisu on tehty vireilletulo ajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

16. KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Koska ilmoitus on tullut vireille 23.6.2026, ilmoituspäätöksen saajalta peritään eläinsuojan ilmoituksen käsittelystä 3150 euroa Ympäristöterveyden ja ympäristönsuojelun asiakasmaksujen 2026 mukaisesti.

17. PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ylä-Savon ympäristölautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lisälmen kaupungin verkkosivuilla: www.iisalmi.fi.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Sonkajärven kunnan verkkosivuilla: www.sonkajarvi.fi

17.1 Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätös on toimitettava ilmoittajalle ja niille, jotka ovat päätöstä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- Anni Heiskanen ja Jarkko Hyttinen
- Lupa- ja valvontavirasto
- Itä-Suomen elinvoimakeskus
- Pohjois-Savon pelastuslaitos
- Sonkajärven kunnanhallitus
- Sonkajärven rakennusvalvontaviranomainen
- Ympäristöterveydensuojelun tehtäväalue/lisälmen toimipiste
- Ympäristönsuojelun tehtäväalue/lisälmen toimipiste

Ylä-Savon ympäristölautakunta
13
PL 10, Riistakatu 5 B
74101 IISALMI

Liite 1 Sivu 13 /

ILMOITUSPÄÄTÖS

17.2. Tieto päätöksestä

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ilmoituspäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat sitä erikseen pyytäneet sekä niille, joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 2 momentin mukaan annettu ilmoituksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

- Ne, joille on annettu tieto ilmoituksesta

18. PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ, JULKAISUPÄIVÄ JA PÄÄTÖKSEN TIEDOKSISAANTIPÄIVÄ

Päätöksen antopäivä on 28.9.2026.

Kuulutuksen julkaisupäivä on 28.9.2026.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 5.10.2026

19. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 4.11.2026.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen PL 204, 65101 VAASA. Valitusosoitus on liitteenä.

Ilmoituspäätös annetaan Iisalmen kaupungin ja Sonkajärven kunnan ilmoitustauluille asetettavassa kuulutuksessa mainittuna päivänä (julkipano), jolloin sen katsotaan tulleen asiansaisten tietoon.

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

- 1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.
- 1 B. Hallintopäätöksestä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 § 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla.
- 1 C. Päätöksestä ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.
- 1 D. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta muulla perusteella.

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 -15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalainen 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

3. Kunnallisvalitus

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus tulee tehdä ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirjalliset valitukset toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, ammatti, asuin- ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan henkilötunnus, ammatti, asuin- ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

4. Hallintovalitus

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain oikaisuvaatimuksen tekijä. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saa valittaa kaikki asianosaiset.

Valitus tulee tehdä ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirjalliset valitukset toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan henkilötunnus, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

5. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa

Hankintalain mukainen hankintaoikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai kuntalain 134 § mukaisen oikaisuvaatimuksen. Nämä voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja ja osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa

aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa päätöksen tai muun ratkaisun tiedoksiannosta. Oikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Hankintaoikaisussa ja oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteluineen
- hakijan nimi ja kotikunta. Jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää.
- hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- päätös, johon oikaisua haetaan kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Hakemuksen voi tuoda kirjaamoon tai lähettää postitse tai sähköpostilla.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat kuitenkin tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

6. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain mukaiset hankintaoikaisu ja valitus markkinaoikeudelle.

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133 § mukaisen hankintaoikaisun tai hankintalain 145 § mukaisen valituksen markkinaoikeudelle.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

I Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisua voi vaatia kirjallisesti hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tai ratkaisun tiedoksisaannista. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimukset perusteineen
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne ole hankintayksikön hallussa
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

II Valitus markkinaoikeuteen

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi valittaa markkinaoikeuteen päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tekemästä ratkaisusta, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 146 § mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin tai

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

3) sitä, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä, jollei toisin säädetä.

Valitus on **tehtävä 30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on **tehtävä kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on oltava

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä ja jäljennöksenä sekä selvitys tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys valitusajan alkamispäivästä
- vaatimukset ja niiden perusteet
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa
- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymisen osalta selvitys, minkä vuoksi käsittelylupa tulee myöntää.
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää

- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusviranomainen

Valitus markkinaoikeuteen toimitetaan sen aukioloaikana 8.00-16.15

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

p. 029 56 43300, fax 029 56 43314, markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Valittajan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle valittamisesta markkinaoikeuteen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

Odotusaika hankintasopimuksen tekemiselle EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa

Hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedoksi hankintayksikön päätöksen ja valitusosoituksen markkinaoikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa

Päätös sisältää yksityisoikeudellisia ratkaisuja, jotka on säädetty ratkaistavaksi myös muulla kuin hallinto- tai kunnallisvalituksella.

Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Pohjois-Savon käräjäoikeus, Oikeus- ja Poliisitalo
Suokatu 44, 70110 Kuopio / PL 44, 70101 Kuopio
p. 029 56 48503, 029 56 48500 vaihde, fax 029 56 48505
pohjois-savo.ko@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

12. Hallintovalitus maa-ainesluvista

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitusoikeus on

- 1) asianosaisella
- 2) kunnan jäsenellä
- 3) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- 4) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- 5) lupa- ja valvontavirastolla sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- 6) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Valitus tulee tehdä ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirjalliset valitukset toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio
p. 029 56 42502, fax 029 56 42501
ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitettulla tavalla. Valituksen voi lähettää postitse, faksina, sähköpostilla tai sähköisen asiointipalvelun kautta.

Tiedoksianto tapahtuu seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen

tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- yhteisötunnus, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perusteet
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan henkilötunnus, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu
- asiamiehen valtakirja ellei päämies ole antanut valtuutusta suullisesti tuomioistuimessa, asiamies ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa tai valtuutettu ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai lupalakimies

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan. Jos hallinto-oikeus muuttaa päätöksen valittajan eduksi, ei oikeudenkäyntimaksua peritä (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).

13. Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §. Asian käsittelymaksusta valitetaan samassa yhteydessä kuin pääasiasta.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitus tulee tehdä ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirjalliset valitukset toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Vaasan hallinto-oikeus

PL 204, Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65101 VAASA

p. 029 56 42611, fax 029 56 47260

vaasa.hao@oikeus.fi

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Ympäristö- ja maa-aineslupa-asioissa tiedoksisaanti on tapahtunut seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan, henkilötunnus, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valittajan laillisen edustajan tai asiamiehen yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan valitusosoituksineen
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusajaksi on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan (www.finlex.fi/tuomioistuinmaksulaki).